

Yhdyskuntalautakunta 3.2.2026

Yhdyskuntalautakunta 3.2.2026

Taustaa

- Ympäristönsuojelun edistämistoimenpiteillä tarkoitetaan luonnonsuojeluun, vesiensuojeluun sekä päästöjen ja jätteiden synnyn vähentämiseen tähtääviä toimia, jotka eivät kuulu lupa- ja valvontatoimien piiriin.
- Edistämistoimenpiteiden tavoitteena on ympäristön tilan ja kestävän kehityksen edistäminen.
- Lempäälän viranomaislautakunta on hyväksynyt ympäristönsuojelun edistämisen toimenpideohjelman vuosille 2023-2028 kokouksessaan 7.12.2022. Toimenpideohjelmalla pyritään suunnitelmallisuuden ja kohdentamisen kautta saavuttamaan parempaa vaikuttavuutta.
- Toimenpideohjelman mukaisesti ympäristönsuojelu seuraa ja raportoi ohjelman toteutumisesta vuosittain ja tarkistaa samalla ohjelman päivitystarpeet

Toimintaympäristön muutokset

- Toimintaympäristöön kohdistuu muutoksia muun muassa lainsäädännön muutosten myötä sekä alueellisen ja paikallisen suunnittelutyön myötä.
- Tiukentuvan EU-sääntelyn tavoitteena on mm. parantaa heikentynyttä luonnon tilaa sekä edistää ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista.
- EU:ssa vuonna 2024 hyväksytyn ennallistamisasetuksen toimeenpanoa varten Suomessa laaditaan parhaillaan kansallista ennallistamissuunnitelmaa, jossa määritellään keinot asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toimintaympäristön muutokset

- Uutta kiertotalouslakia valmistellaan ympäristöministeriössä. Muutoksella pannaan täytäntöön EU-säätelyä ja pyritään mm. vahvistamaan elinkaarinäkökulmaa sekä edistämään kiertotalousmarkkinaa.
- Alueellisen vesienhoitotyön neljännen vesienhoitokauden (2028–2033) valmistelu on käynnistetty vesien tilaluokittelulla. Vesien tilan luokittelu julkaistaan vuonna 2026, jonka jälkeen vesienhoitotoimenpiteitä suunnitellaan alueellisten elinvoimakeskusten koordinoimissa yhteistyöryhmissä. Vesienhoitosuunnitelmien laadintaan liittyy kuuleminen ja lopulta valtioneuvosto hyväksyy vesienhoitosuunnitelmat vuoden 2027 lopussa.

Toimintaympäristön muutokset

- Lempäälän kunnan päivitetty kuntastrategia sisältää kirjauksia luonnon monimuotoisuuden vaalimisesta, lähiympäristön viihtyisyydestä, vesistöistä, kiertotaloudesta ja ilmastotyöstä. Strategian toimeenpanoon liittyvien ohjelmien valmistelu on käynnistynyt.
- Myös Lempäälän kunnan ilmastotyötä ohjaavan ilmastotiekartan päivittäminen on käynnissä.
- Ympäristönsuojelun edistämishjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden asetantaa on tarve tarkastella edellä todettujen toimintaympäristön muutosten johdosta. Toimenpideohjelman 2023-2028 päivittäminen käynnistetään vuonna 2027.

Edistämishojelman toteutuminen 2025

- Merkittävimpinä edistämistoimenpiteinä toteutui
 - kunnan uuden luonnonsuojelualueen Merunmetsä (Metso-kohde) perustaminen
 - arvokkaiden luontokohteiden kartoitus ja raportointi
 - pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitys
 - vesistötarkkailuohjelman päivitys
 - hulevesitulvariski-arvioinnin päivitys
- Ympäristön tilaan liittyvää seurantaä tehtiin vesistötarkkailujen myötä ja ympäristönsuojelun toimesta toteutettiin maankäytön suunnitteluun ja muutoksiin liittyviä luontoselvityksiä /-tarkasteluja (9 kpl).
- Viestintää, vaikuttamista ja osallistamista tehtiin aikaisempien vuosien tapaan.
- Suunnitelma vieraslajien hallinnasta ei toteutunut
- Energianeuvonnan kanavat kuntalaisten saataville toteutui tilat ja rakennuttamisen energia- ja ilmastoasiantuntijan toimesta

Edistämistoimenpiteet 2026

LUMO-ohjelman toimeenpano:

- uuselinympäristöjen (esim. avoimet paahdeympäristöt, hiekkapohjaiset ketomaiset ympäristöt, uusniityt) tunnistaminen (opinnäytetyö)
- koulujen ja päiväkotien hyödyntämien lähimetsien kartoitus (opinnäytetyö)
- rantaluonnon monimuotoisuutta edistetään selvittämällä erillisen hoitohankkeen toteuttamisen mahdollisuuksia Salonsaarella
- vieraslajien torjuntaa kehitetään aktivoimalla kuntalaisia Crowdsorsa-sovelluksen avulla.

Edistämistoimenpiteet 2026

- Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman toimeenpano:
 - vanhojen maa-ainesten ottoalueiden (ns. SOKKA-kohteet) nykytilan ja riskien kartoitus
 - pohjaveden laadun ja määrän ennakoivalla seuranta sekä sen kehittäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutumista vahvistetaan käymällä läpi tunnistettuja hulevesitulvariskikohteita yhteistyössä infrapalveluiden ja Lempäälän Vesi Oy:n kanssa.
- Ympäristön tilan seurantaan kuuluu vesistötarkkailusuunnitelman toteuttaminen sekä kestävän kehityksen ekologisia mittareiden seuranta.

Edistämistoimenpiteet 2026

- Osallistavat ja neuvonnalliset kampanjat, kuten luontoilta, siivoustalkoot sekä Mahanpurua muovista -kampanja lisäävät ympäristötietoisuutta ja tukevat viihtyisän asuinympäristön kehittymistä.
- Tarkoitus on myös käynnistää Lempäälän kunnan ympäristönsuojelumääräysten (2019) päivittäminen. Ympäristönsuojelumääräyksillä vaikutetaan viihtyisän asuinympäristön toteutumiseen ehkäisemällä ympäristön pilaantumista.
- Lupa- ja valvonta-asioiden käsittely menee edelle suhteessa edistämistehtäviin, koska niiden käsittely on tarpeen ilman aiheetonta viivytystä ja asetettujen määräaikojen puitteissa.